

FOTO: “Politikiem ir bail šo lietu kustināt.” Uzņēmēju diskusija par atbalstu aktīvai rīcībai

"Indexo" organizētā diskusija “No atbildības līdz aktīvismam”.

Foto: Ģirts Raģelis

<http://www.la.lv/foto-politikiem-ir-bail-so-lietu-kustinat-uznemeju-diskusija-par-atbalstu-aktivai-ricibai>

Latvijas biznesa līderi-aktīvistu uzskata, ka Latvijā ir nepieciešama aktīvāka un caurspīdīgāka uzņēmēju iesaiste politisko procesu veidošanā.

Šo pozīciju biznesa līderi pauž pensiju pārvaldītāja “Indexo” organizētas diskusijas “No atbildības līdz aktīvismam” laikā, kas tika rīkota 18. jūlijā, atzīmējot otro gadu, kopš tirgū ir pieejami “Indexo” pensiju plāni.

“Indexo” izpilddirektors Toms Kreicbergs skaidro, ka uzņēmējiem nevajag kautrēties ieņemt politisku pozīciju, kamēr tas tiek darīts atklāti un caurspīdīgi.

Biznesa aktīvisms ir spēcīgs ierocis, lai panāktu pozitīvas pārmaiņas sabiedrībā.

“Ar publisku kampaņu “Indexo” ir izraisījis konkurenci pensiju nozarē, panācis 2. pensiju līmeņa mantojamību un rosinājis citas likumdošanas pārmaiņas. Aicinām arī citus Latvijas uzņēmējus aktīvi iestāties par savai nozarei aktuāliem jautājumiem. Ja varam valstij palīdzēt, mums nav jāstāv malā un jānoskatās,” uzsver T. Kreicbergs.

Diskusijas “No atbildības līdz aktīvismam” gaitā vairāki Latvijas biznesa līderi–aktīvistu pauda savu pozīciju un atbalstu aktīvai uzņēmēju rīcībai ekonomikas un sabiedriskās telpas veidošanā.

Baiba Rubesa, agrāk Rail Baltica, Latvenergo un Statoil, uzskata: “Latvijā uzņēmēju aktīvisms ir nepieciešams visās, itin visās nozarēs. Kvalitatīva demokrātija un attīstība balstās atvērtā diskusijā, dialogā. Individuālam vai interešu kopienai jāvar piedāvāt argumentētus risinājumus savai uzņēmējdarbībai vai iniciatīvai.”

“Jēdziens “savu interešu lobēšana” mūsu sabiedrībā bieži automātiski nozīmē nodrošināt konkurentu izslēgšanu, tirgus ierobežošanu vai kaut kādu sabiedrībai svarīgu normu neievērošanu. Ir skumji, ka tā – jo savas intereses arī jāvar lobēt, vienīgi atklāti, caurspīdīgi un argumentēti.”

Savukārt Normunds Bergs, SAF Tehnika, uzsver: “Tev būs jādzīvo tādā biznesa vidē, kādu tu izveidosi. Tādēļ uzņēmējam jāskatās trīs gājienus uz priekšu un ar normālu, sistemātisku lobiju jāstrādā, lai sakārtotu lielo bildi.”

“It īpaši asu vajadzību pēc uzņēmēju aktīvisma redzu divās jomās. Pirmkārt, nozarēs, kurās ir augsts nodokļu nemaksāšanas īpatsvars un attiecīgi visa sistēma nokrīt uz mazāko kopējo daļītāju. Ja citi nemaksā nodokļus, arī tu nevari atļauties maksāt nodokļus, tādēļ nozarēs no celtniecības līdz publiskajai ēdināšanai un pat frizieriem un masieriem pašiem jāiestājas par pārmaiņām savā vidē.”

“Otrkārt, liela vajadzība ir tehnoloģiju nozarēs, kur biznesam jācīnās par to, lai valsts politika atbalstītu fizikas mācīšanu bērniem. Šobrīd mēģinām aizpildīt 3500 inžinier tehniskās budžeta vietas ar 200 bērniem, kas noliek fizikas eksāmenu. To vajadzētu nolikt uz kantes. Politikiem ir bail šo lietu kustināt, jo tad pēkšņi ieraudzīs bedres dziļumu, no kuras ātra ceļa ārā nav – bet tas ir jādara!”

Jānis Taukačs, Sorainen, norāda: “Sabiedrībā, kurā ir sakārtoti procesi, ikvienam ir vairāk iespēju un vieglāk darboties. Ieguvumi ir arī pašam aktīvistam – jauna pieredze un kontakti, uzņēmuma zīmola pozicionēšana saistībā ar tā vērtībām atbilstošu un sabiedrībai nozīmīgu jautājumu.”

Uzņēmējiem nereti ir bažas, ka aktīvisms novedīs pie “nemiera cēlēja” slavas, iekļūšanas “melnajos sarakstos”, kritikas sociālajos tīklos un portālu komentāros, tomēr atklāts, korekts un caurspīdīgs aktīvisms var būtiski vairot uzņēmēja reputāciju. Savā profesionālajā pieredzē redzu, ka īpaši biznesa līderu aktīvisms trūkst nozarēs, kurās pastāv ievērojams “pelēkās ekonomikas” īpatsvars, kas ietekmē konkurenci.

Your Move dibinātājs Jānis Kreilis uzskata: “Biznesam ir vēlams iesaistīties sabiedrības procesu veidošanā, jo tieši uzņēmējiem ir resursi, lai panāktu pārmaiņas, un bieži arī spēja rīkoties ātrāk un efektīvāk nekā to var darīt valsts iestāde.”

“Šobrīd mums kā sabiedrībai, diemžēl, traucē vēl deviņdesmito gadu pieredze, kurā jebkura uzņēmēju aktivitāte tika uztverta kā izteikti savtīga vai pat koruptīva. Jāmaina sabiedrības attieksme, jo laiki ir mainījušies. Piemēram, mēs ar Your Move redzam, kā uz pozitīvas iniciatīvas – veicināt cilvēku re-emigrāciju – bāzes varam veidot arī jaunu biznesu. Tādu iespēju ir daudz!”

Annija Emmersone, Manabalss.lv: “Uzņēmumiem ir spēcīga ekspertīze savā jomā un to darbiniekiem ir detalizētas zināšanas par nozari, kādas nav nevienam citam ne akadēmiskajā, ne valsts sektorā. Šīs zināšanas ir ļoti vērtīgas ne tikai uzņēmējdarbības nodrošināšanai, bet arī kopējai sabiedrības izaugsmei un valsts politikas attīstībai.”

Instrumenti biznesa aktīvismam ir pieejami – gan portāls manabalss.lv, gan sociālie tīkli, gan savas datu bāzes. Atliek vien rīkoties, uzsver A. Emmersone.

“Caur mūsu portālu manabalss.lv virzīta gan “Indexo” iniciatīva par mantojamu 2. pensiju līmeņa uzkrājumu, gan VISMA iniciatīva par savlaicīgām nodokļu un nodevu izmaiņām, gan citas. Šādas iniciatīvas parāda, ka uzņēmumi spēj ne tikai identificēt esošās likumdošanas nepilnības un ierosināt izmaiņas, bet arī kvalitatīvi skaidrot tās sabiedrībai, iesaistīt to un panākt izmaiņu ieviešanu.”

“Indexo” otro gadadienu sasniedz ar 23 tūkstošiem klientu, 130 miljoniem eiro pārvaldībā un straujāk augošā 2. pensiju līmeņa līdzekļu pārvaldītāja statusu.

Pirmais “Indexo” pensiju plāns “Indexo Izaugsme 47-57” kopš darbības sākuma uzrādījis augstāko ienesīgumu nozarē. Uzņēmuma vadība gan atgādina, ka tie ir īstermiņa rezultāti, kas nākotnē var mainīties.

“Indexo” projekta aizsācēju vidū ir vairāk nekā 30 veiksmīgi un sabiedrībā zināmi Latvijas uzņēmēji, tostarp kādreizējais bankas Nordea Latvijas filiāles vadītājs Valdis Siksnis, Normunds un Jānis Bergi (SAF Tehnika, Mobilly), Svens Dinsdorfs (ELKO), Juris Grišins (Capitalia), Valdis Vancovičs (Tele2), ķirurgs Kaspars Feldmanis, zvērināti advokāti Filips Kļaviņš un Raimonds Slaidiņš, un daudzi citi.